

สอบเป็นตำรวจ ! แต่เคยกระทำผิด “อาญา”

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ เนื่องจาก “การประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี”

ข้อเท็จจริง คือ ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 6) ได้ประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และต่อมาได้ประกาศผลสอบ โดยผู้ฟ้องคดีมีรายชื่อเป็นผู้ไม่ผ่านการพิจารณาเนื่องจากคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีประวัติถูกศาลจังหวัดพิจารณาลงโทษจำคุกในข้อหาเมียเสพติดให้โทษ ประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่าย อันถือว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนได้รับผลจากพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา 80 พรรษา พ.ศ. 2550 จึงถือว่าไม่เคยกระทำความผิดหรือเคยรับโทษคดีใด ๆ มาก่อน และผู้เคยมีกระทำความผิดอาญามาก่อนได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจแล้ว จึงขอให้ศาลปกครองเพิกถอนประกาศที่ให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการสอบแข่งขันดังกล่าว

กรณีดังกล่าวถือว่ามีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ที่จะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2547 ไม่ได้กำหนดว่าการกระทำเช่นไรถือเป็น การประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี จึงเป็นการให้อำนาจฝ่ายปกครองที่จะใช้ดุลพินิจในการที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำใดจะถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

ฝ่ายปกครองจึงมีดุลพินิจในการพิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำใดถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงเป็นกรณีเฉพาะรายไป

เมื่อข้าราชการตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย ต้องสัมผัสกับประชาชนโดยตรงมีเกียรติยศเป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน หากมีความประพฤติไม่เหมาะสม ย่อมสร้างผลกระทบต่อประชาชนและสังคมและก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในทางลบแก่องค์กรได้ ข้าราชการตำรวจต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติดีอยู่ในศีลธรรม โดยเฉพาะเรื่องของยาเสพติด ซึ่งถือเป็นเรื่องร้ายแรงอย่างยิ่ง และเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือในการแก้ไข โดยเฉพาะตำแหน่งด้านการป้องกันปราบปราม จะต้องไม่เป็นผู้มีประวัติค้างพริ้ว และต้องเป็นผู้ที่มีความเพียบพร้อมในเรื่องคุณสมบัติ การที่ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดอาญาดังกล่าว จึงถือได้ว่ามีประวัติที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีตามมาตรา 48 (6) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ประกอบกับข้อ 2 (2) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2547

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จึงเป็นการใช้ดุลพินิจภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดและเหมาะสมแล้ว

ถึงแม้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการล้างมลทินในความผิดคดีอาญาซึ่งตามกฎหมายดังกล่าวถือว่าไม่เคยถูกลงโทษ แต่มิได้หมายความว่าไม่เคยกระทำความผิดในคดีอาญาแต่อย่างใด การกระทำที่เป็นความผิดยังคงมีอยู่ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างการล้างมลทินตามกฎหมายมาเป็นเหตุให้ได้รับการยกเว้นได้ และไม่อาจนำการกระทำความผิดในข้อหาอื่นมาเทียบเคียงในกรณีนี้ได้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 684/2557)

คดีนี้นอกจากจะเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการตำรวจที่จะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีประวัติต่างพร้อย ไม่มีหรือเคยมีความประพฤติหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีแล้ว ยังถือเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลในกรณีที่กฎหมายระบุคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับการประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี” โดยไม่ได้กำหนดว่าการกระทำเช่นไรถือเป็นการประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีซึ่งกรณีดังกล่าวถือว่ากฎหมายให้อำนาจดุลพินิจแก่ฝ่ายปกครองที่วินิจฉัยได้โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นครับ !

นายปกครอง
